ОРГАНІЗАЦІЯ СІВОЗМІН ЯК ЕЛЕМЕНТ РАЦІОНАЛЬНОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

Макарчук О. В., 193-24 мЗК-01
Науковий керівник – доктор економічних наук, професор **Кошкалда І.В.**
Державний біотехнологічний університет

Земля є ключовим ресурсом для захисту та розвитку суспільства, особливо в аграрному секторі, що забезпечує продукцію та засоби до реалізації для багатьох людей. У землекористуванні часто виникають конфліктні ситуації, пов'язані з правовими, політичними, екологічними та соціальними аспектами. Існує потреба в балансі між отриманням прибутку та захистом земель.

У роботі Третяк А.М. та Третяк В.М. досліджуються земельні інтереси та їх вплив на використання земельних ресурсів в Україні. Автори акцентують увагу на проблемах сільського господарства, таких як скорочення органічних добрив і дефіцит гумусу, що призвело до втрати родючості. Вони пропонують впровадження нових технологій і державну підтримку. Дослідження містить статистичні дані про втрачений гумус та розподіл земельних ресурсів, підкреслюючи важливість економічних і правових інструментів для відновлення деградованих земель. Основна увага приділяється взаємозв'язку права власності та екологічних аспектів, що ефективно реалізовувати екологічну політику [1, С. 7-16].

Дослідники вважають, що для управління земельними ресурсами необхідно розробити комплексні стратегії охорони ґрунтів, враховуючи технічні, соціально-економічні та інституційні аспекти. Вони наголошують на підвищенні моніторингу і контролю, впровадженні жорстких екологічних стандартів та активній участі держави, неурядових організацій і бізнесу в забезпеченні сталого розвитку, з урахуванням місцевих особливостей. [2. С. 3-11].

Дослідження зарубіжних вчених, зокрема Петер Вайсхун, показали, що розширені сівозміни тривають у середньому три-чотири роки, з акцентом на товарні культури, з домінуванням зернових (75% і більше), а бобові використовують рідше. Це вказує на те, що використання пестицидів та добрив частково заміщує переваги сівозміни.

При забезпеченні раціонального землекористування одним із елементів є організація сівозмін, що сприяє покращенню якості ґрунту. У

досліджені К. Полковскі та Д. Нойхоффа аналізується роль бобових культур у сівозміні та їх взаємозв'язок із цільовим зрошенням. Бобові, такі як польові боби та конюшина, є важливими елементами сівозміни в органічному землеробстві, оскільки вони здатні фіксувати атмосферний азот, що є критично важливим для забезпечення азотом наступних культур [3. С. 160-163].

Основні заходи для підвищення родючості ґрунтів включають правильний обробіток, застосування добрив, меліорацію та впровадження сівозміни, що дозволяє забезпечити стале землекористування. Для перспективного використання земель необхідно планувати створення дренажних систем, проведення культурно-технічних робіт на перезволожених ділянках, а також заходи захисту від ерозії та забруднення. Внесення компосту з гною є важливим кроком для зменшення використання шкідливих речовин і зниження негативного впливу сільськогосподарської діяльності на довкілля.[4. С. 24-28].

Отже, раціональне землекористування вимагає збалансованого підходу між економічними та екологічними аспектами. Організація сівозмін сприяє покращенню якості ґрунту, що в свою чергу забезпечує раціональне використання сільськогосподарських земель. Дренажні системи та культурні практики є ключовими для підвищення родючості та зменшення негативного впливу на екологію.

Література

1. Екологія землекористування навч. посію А.М. Третяк, О.С. Будяк, В.М. Третяк таш.; за заг. ред. А.М. Третяка. Третяка А.М.К. "АГРОБУД" (Бібліотека екологічних знань) (2017), С.7-16.

2. Третяк А. М.. Третя В. М. Теоретичні засади розвитку такої системи землекористування в Україні. Система землеустрою, 2021, 3-11 стор. Agrosvit.info/?op=1&z=3363&i=0

3. Цільове зрошення в органічному землеробстві для підвищення врожайності й ефективності поживних речовин. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://dspace.organic-platform.org/xmlui/handle/data/577

4. Pidtrymka silskohospodarskykh ekosystemnykh posluh shliakhom intehratsı bahatorichnykh polikultur u sivozminy Stalyı rozvytok 2017, (9-12), 2267; [Elektronny resurs] Rezhym dostupu: https://dot.org/10.3390/09122267